

HELLENIC REPUBLIC

SOUTH AEGEAN REGION

Regional Governor

Ρόδος, 16.09.2011

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Ν.ΑΙΓΑΙΟΥ: ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΤΗΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αποτελείται από 79 νησιά, από τα οποία κατοικούνται τα 48 και 178 βραχονησίδες και εκτείνεται σε μια τεράστια θαλάσσια ζώνη από τις ακτές της Αττικής (Μακρόνησος) έως τα νότια παράλια της Τουρκίας (Καστελόριζο). **Η ειδοποιός διαφορά μεταξύ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου και των άλλων νησιωτικών περιφερειών, καθώς και των (ηπειρωτικών) ευρωπαϊκών περιφερειών είναι ο έντονος κατακερματισμός των εδαφών της¹.** Αυτός ο κατακερματισμός και η γεωγραφική ασυνέχεια έχουν σοβαρές επιπτώσεις, μεταξύ άλλων, στον τρόπο με τον οποίο μετακινούνται άτομα και εμπορεύματα, στον τρόπο με τον οποίο προσφέρονται στους πολίτες οι υπηρεσίες, στον τρόπο που λειτουργεί ο ανταγωνισμός, καθώς και στον τρόπο με τον οποίο διαχέεται ο πλούτος².

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ/ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ

Νομοθετικά μέτρα για την:

- Μείωση του αριθμού αδειοδοτήσεων που απαιτούνται για έργα διαχείρισης απορριμμάτων, ΧΥΤΑ-ΧΥΤΥ
- Επιτάχυνση των διαδικασιών απαλλοτριώσεων
- Εξαίρεση των συγχρηματοδοτούμενων προμηθειών από την ένταξη τους στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών
- Επίσπευση εξέτασης έργων με δικαστικές εμπλοκές

¹ Βλέπε Παράρτημα 1

² Η Ρόδος, η Κως η Μύκονος και Σαντορίνη αποτελούν τα περισσότερα αναπτυγμένα νησιά με το μεγαλύτερο ΑΕγχΠ, ενώ τα υπόλοιπα νησιά στην πλειοψηφία τους αποτελούν περιοχές χαμηλής οικονομικής ανάπτυξης.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Οι εδαφικοί περιορισμοί καθορίζουν και την αναπτυξιακή στρατηγική της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, η οποία επικεντρώνεται στην υλοποίηση έργων υποδομής, προκειμένου να επιλύσει το πρόβλημα της προσπελασιμότητας και της παροχής ποιοτικών υπηρεσιών κοινής ωφελείας προς όλους τους νησιώτες.

Ως εκ τούτου, ως άμεση και επιτακτική ανάγκη κρίνεται η **τροποποίηση του Άξονα Προτεραιότητας «Υποδομές και Υπηρεσίες Προσπελασιμότητας του Νότιου Αιγαίου»**. Ειδικότερα, να επιτραπεί:

- **Η ναυπήγηση ειδικών μικρών πλοίων προκειμένου:**
 1. Να ανταποκρίνονται στις υφιστάμενες λιμενικές υποδομές των νησιών
 2. Να προωθηθεί η ενδοεπικοινωνία μεταξύ των νησιών
 3. Να μειωθεί το κόστος των θαλάσσιων μεταφορών

- **Η ναυπήγηση μικρών φορτηγίδων με σκοπό:**
 1. Την κάλυψη ευρύτερων αναγκών των μικρών νησιών, π.χ. μεταφορά ανακυκλώσιμων υλικών, κινητών μονάδων ΚΤΕΟ, σφαγείων, επικίνδυνων φορτίων.

- Η ναυπήγηση πλωτών κέντρων υγείας και θαλάσσιων ασθενοφόρων και με στόχο τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας σε κάθε νησί

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Αναφορικά με τον Άξονα Προτεραιότητας «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής του Νοτίου Αιγαίου» ως άμεση προτεραιότητα κρίνεται:

- **Η επιτάχυνση διαδικασιών (fast track) για την κατασκευή υποδομών ύδρευσης και διαχείρισης των απορριμμάτων. π.χ. αδειοδοτήσεις ΣΜΑ, ΧΥΤΥ,**
- Η επιτάχυνση της αδειοδότησης ΣΜΑ και ΧΥΤΥ, στα νησιά που χωροθετούνται
- Δέσμευση πόρων για την προετοιμασία της επόμενης προγραμματικής περιόδου

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ ΜΕΤΑ ΤΟ 2013-Στρατηγική Ε.Ε.2020

Αναφορικά με τη νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, στο πλαίσιο της περαιτέρω ενίσχυσης της αναπτυξιακής της προσπάθειας, προτείνει:

- **Την απευθείας διαπραγμάτευση μεταξύ της Περιφέρειας και των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην κατάρτιση του Επιχειρησιακού της Προγράμματος.** Με τον τρόπο αυτό το νέο Ε.Π θα αντικατοπτρίζει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο την οικονομική, αναπτυξιακή και γεωγραφική κατάσταση της Περιφέρειας του Νοτίου Αιγαίου.

- **Την ένταξη της Περιφέρειας**, καθώς και όλων των νησιωτικών περιφερειών ανεξαρτήτου ΑΕγχΠ, και που δεν εντάσσονται στο Στόχο 1, **στη νέα κατηγορία περιφερειών (περιφέρειες «μετάβασης»)**.
- **Τη δημιουργία πρόσθετων δεικτών** αναφορικά με την κατανομή των κοινοτικών πόρων. Οι δείκτες αυτοί θα μπορούν να αντικατοπτρίζουν καλύτερα την ανάπτυξη της κάθε περιοχής και των ειδικών εδαφικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει. Οι νέοι εδαφικοί δείκτες θα πρέπει να συμπεριλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα ποσοστά ανεργίας, την πρόσβαση σε υπηρεσίες κοινής ωφελείας, την πρόσβαση σε μέσα μεταφοράς, περιβάλλον, ισότητα, μορφωτικό επίπεδο...
- **Δημιουργία ενός ειδικού προγράμματος για το Νότιο Αιγαίο** όπως ισχύει και με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1405/2006 σχετικά με τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στα μικρά νησιά του Αιγαίου. Για το συντονισμό και την υλοποίηση του προγράμματος θα είναι υπεύθυνη η περιφέρεια, χωρίς την εμπλοκή των εθνικών φορέων. Στο πλαίσιο, λοιπόν, αυτού του Κανονισμού να δημιουργηθούν μια σειρά ειδικών μέτρων για να καλύψουν και άλλες πολιτικές.
- **Δημιουργία ενός Αποθεματικού Ταμείου για τις δυο περιφέρειες του Στόχου 2 στην Ελλάδα**. Το Ε.Π «Εθνικό Αποθεματικό Απροβλέπτων», που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, καλύπτει μόνο τις περιφέρειες του Στόχου Σύγκλισης. Στόχος του Ταμείου θα είναι η τόνωση της ανταγωνιστικότητας και η βιωσιμότητα των τοπικών οικονομιών, καθώς και η διατήρηση της κοινωνικής συνοχής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Η μεθοριακή και απομονωμένη θέση της η οποία συνεπάγεται μια σειρά μειονεκτημάτων, όπως το αυξημένο κόστος ανάπτυξης λόγω αδυναμίας επίτευξης οικονομιών κλίμακας, το αυξημένο κόστος για θωράκιση, η δυσχέρεια ανάπτυξης οικονομικών ή άλλων συνεργασιών με τις γείτονες χώρες, μας οδηγεί στην ανάγκη ανάπτυξης βασικών υποδομών ανά νησί για την κάλυψη των εποχικών αναγκών αιχμής με μεγάλο κόστος συντήρησης.

Εάν η Περιφέρεια Ν.Αιγαίου αποτελούσε μια ενιαία ηπειρωτική περιφέρεια οι ανάγκες σε υποδομές θα ήταν πολύ μικρότερες απ' ότι είναι σήμερα. Π.χ. στο σενάριο της ηπειρωτικής περιφέρειας, θα χρειαζόμασταν σε επίπεδο υπηρεσιών Δημόσιου Συμφέροντος 3 λιμάνια, 4 τουριστικά λιμάνια, 1 αεροδρόμιο, 1 νοσοκομείο, 10 Κέντρα Υγείας, 8 εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, 4 ΧΥΤΑ, 1 εργοστάσιο παραγωγής ενέργειας.

Όμως ως πολυνησιακή Περιφέρεια χρειαζόμαστε πολλαπλάσιες υποδομές καθώς οι υπάρχουσες δεν επαρκούν. Τα 50 λιμάνια που διαθέτουμε δεν καλύπτουν τις ανάγκες της ενδοεπικοινωνίας των νησιών, τα 12 τουριστικά λιμάνια εξίσου δεν φτάνουν για την ανάπτυξη του τουρισμού καθώς και τα 14 αεροδρόμια δεν επαρκούν για τις ανάγκες των νησιών μας. Ο τομέας της υγείας υπολειτουργεί κι ας διαθέτουμε 5 νοσοκομεία, 15 περιφερειακά ιατρεία, 22 πολυδύναμα περιφερειακά ιατρεία και 11 κέντρα υγείας. Οι 18 ΧΥΤΑ, οι 35 εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων και τα 21 εργοστάσια παραγωγής ενέργειας σε καμία περίπτωση δεν επιλύουν το πρόβλημα της διαχείρισης του περιβάλλοντος και της ενέργειας.

Στον παρακάτω πίνακα αποτυπώνεται πολύ χαρακτηριστικά η διαφορά ως προς την ανάγκη βασικών υποδομών Δημοσίου Συμφέροντος ανά νησί εάν: α) η Περιφέρεια Ν.Αιγαίου να αποτελούσε μια ηπειρωτική Περιφέρεια και β) όπως είναι ως μια πολυνησιακή Περιφέρεια.

Κατηγορία υποδομής Δημοσίου Συμφέροντος	Ενιαία Περιφέρεια (υπόθεση εργασίας)	Υφιστάμενη κατάσταση (πολυνησιακή ΠΝΑ)
Λιμάνια	3	50
Τουριστικά Λιμάνια	4	12
Αλιευτικά Καταφύγια	8	15
Αεροδρόμια	1	14
Ελικοδρόμια	4	23
Σχολεία (δημοτικά)	368	211
Νοσοκομεία	1	5
Περιφερειακά Ιατρεία	0	15
Πολυδύναμα Περιφερειακά ιατρεία	0	22
Κέντρα Υγείας	10	11
Εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων	8	35
ΧΥΤΑ	4	18
Εργοστάσια παραγωγής ενέργειας	1	21